

سۇئال

بىر كىشى جۇنۇپ ھالەتتە ئاللاھقا دۇئا قىلىشى ۋە ئۇنى زىكرى قىلىشى ، بولۇپمۇ ئۇخلاشتىن بۇرۇن قىلىنىدىغان زىكرىلەر ھەققىدە بىلمەكچىدىم .

تەپسىلىي جاۋاب

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

كىشى جۇنۇپ ھالەتتە ئاللاھقا دۇئا قىلسا ۋە ئۇنى زىكرى قىلسا بولىدۇ ، مەيلى ئۇ ئۇخلاش زىكرىلىرى ۋە باشقىسى بولسۇن . چۈنكى ھەدىيىستە كەلدىكى ، ئائىپشە (ئاللاھ ئۇنىڭدىن رازى بولسۇن) مۇنداق دىگەن : " ئاللاھ ئەلچىسى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ئاللاھنىڭ ھەممە ھالىتىدە ياد ئىتەتتى (زىكرى قىلاتتى) . " [ئۇنى مۇسلىم نەقىل قىلغان ، ھەيىز 558] . بىر قىسىم ھەدىيس شەرھىچىلىرى مۇنداق دىگەن : " بۇ ھەدىيس بىر ئاساسى پىرىنسىپنى ، يەنى ئاللاھنى ھەر قانداق ئەھۋالدا مەيلى كىشى تاھارەتسىز ياكى جۇنۇپ بولسۇن زىكرى قىلىشنى مۇقەررەلەشتۈرىدۇ . تەسبىھ (سۇبھانەللاھ) ئاللاھ (پاك) دىيىش ، تەھلىيل (لا ئىلاھە ئىللەللاھ) بىر ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق) دىيىش ، تەكبىر (ئاللاھۇ ئەكبەر) ئاللاھ ئەڭ ئۇلۇغ) دىيىش ، تەھمىيد (ئەلھەمدۇ لىللاھ) مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن) دىيىش (ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش زىكرىلەر بارلىق مۇسۇلمانلارنىڭ ئورتاق قارىشى (ئىجمائى) بىلەن دۇرۇس . زىكرىدىن چەكلەنگىنى بولسا قۇرئان تىلاۋەت قىلىش مەيلى بىر ئايەت ۋە ئۇنىڭدىن كۆپ بولسۇن ، مەيلى ئۇنى مۇسەپپىتىن ياكى يادقا ئوقۇسۇن ئوخشاش . چۈنكى ئۇ ھەقتە چەكلەنمە كەلگەن . لىكىن جۇنۇپ كىشى ئۇخلاپقى بولسا فەرجىنى يۇيۇۋېتىشى ۋە تاھارەت ئېلىشى ياخشى . چۈنكى ھەدىيىستە ئۇمەر (ئاللاھ ئۇنىڭدىن رازى بولسۇن) مۇنداق دىگەن : " ئى ئاللاھ ئەلچىسى ، بىرىمىز جۇنۇپ ھالەتتە ئۇخلامدۇ ؟ " ئۇ : **شۇنداق ، تاھارەت ئالسا .** دىگەن . [ئۇنى بۇخارىي نەقىل قىلغان ، غۇسلى 280]

[انظر الشرح الممتع لابن عثيمين 1/288 ، توضيح الأحكام للباسام 1/250 ، فتاوى إسلامية 1/232 .]

پېشىۋا مۇھەممەد سالىھ مۇنەججىد